KARÁCSONYI OLVASÓMŰHELY

Miklya Luzsányi Mónika

Manókarácsony

Tartalmas irodalmi feldolgozó • 2. osztály

Figyelmes ajándékozás és olvasói felfedezések

Olvasás • képes feladatok • szövegértés • mondatalkotás

Tanítói útmutatóval és megoldásokkal

www.kisfelfedezokklub.hu

Találkozás az eredeti művel

Rövid eredeti idézet • a teljes mese közös olvasása után dolgozz!

„Az ajándékünnepben nem az a lényeg, hogy te mit kapsz, hanem, hogy mit adsz!”

Mi lehet a különbség aközött, amit te szeretnél kapni, és aminek a barátod örülne? Írj egy saját példát!

Az idézet egy szereplő megszólalásából származik. A mese hosszabb szövegét a felnőtt szakaszonként felolvashatja; a gyerekek utána visszakereshetik a részleteket.

Forrás és olvasás

Miklya Luzsányi Mónika: Manókarácsony. In: Pehelyszárnyak. Kálvin Kiadó, 2022.
Kiadói betekintő: 15–17. számozott oldal (a PDF 13–15. oldala). Szerk. Miklya Luzsányi Mónika és Miklya Zsolt.

Az eredeti forrás megnyitása

Olvasd el az idézetet! Karikázd be a kapáshoz és az adáshoz kapcsolódó szót! Mondj saját példát!

Ajándéknyomozó

Olvass figyelmesen! Válaszolj, jelölj, írj és indokolj!

Keresd a szereplőket!

Nevezd meg a manóikreket! Milyen ünnepre készülnek? A könyvben keresd meg az ünnep nevét!

Kétféle lista

Miben különbözik a kapni kívánt ajándékok listája attól, amit másoknak készítünk? Írj mindkettőre egy saját példát!

Figyelem és változás

Mit ért meg Csarab a mese végére? Mutass egy olyan részletet, amely bizonyítja a változását!

Mit kérdeznék?

Írj két kérdést a főszereplőnek! Az egyik egy döntésére, a másik egy érzésére vonatkozzon!

Kinek örömet, mivel?

Nézd meg a hat képet! A betűjelükkel is válaszolhatsz.

A

ajándék

B

lista

C

kosár

D

könyv

E

kesztyű

F

közös idő

Használható ajándék

Válassz három képet! Találj ki három különböző embert, akinek örömet szerezhetnének! Mindegyikhez írj indokot!

Kérdezz, mielőtt döntesz!

Melyik képről jut eszedbe tárgy nélküli ajándék? Írj két kérdést, amellyel megtudhatod, minek örülne a társad!

Olvasd a jeleket!

Olvass figyelmesen! Válaszolj, jelölj, írj és indokolj!

Az idézet üzenete

Írd le saját szavaiddal az eredeti idézet lényegét! Ezután adj egy hétköznapi példát arra, hogyan figyelhetsz valaki másra!

Döntés és következmény

A mese egyik döntését nevezd meg! Mi lett a következménye? A válaszodban használd az „ezért” szót!

A jó ajándék

Válassz két fontos szempontot!
illik a másikhoz • a legnagyobb
használható • mindenkinek ugyanolyan
Miért ezeket választottad?

Társamnak mesélem

A könyv segítségével mondj el egy olyan részletet, amelyben a figyelem fontos! A társad kérdezzen rá egy részletre! Írd le a kérdését!

Manóműhely szavakkal

Olvass figyelmesen! Válaszolj, jelölj, írj és indokolj!

Szótagold!

ajándék • figyelem • meglepetés
barátság • kívánság • kosár
Melyikben van négy szótag?

Párosíts!

figyelmes • türelmes • kíváncsi
A: szeretné megtudni az újat
B: észreveszi, mire van szükség
C: képes kivárni a sorát

Két szóból egy

Írd le az összetett szavakat!
ajándék + lista
könyv + jelző
papír + csillag
Melyik készíthető ajándéknak?

Szavak az adásról

Gyűjts három cselekvést, amellyel örömet szerezhetsz! Példa: segítek.
Válassz egyet, és írj vele pontos mondatot: kinek, miben?

Ajándékkísérő mondatok

Olvass figyelmesen! Válaszolj, jelölj, írj és indokolj!

Kedves kísérőszöveg

Fejezd be!
Azért készítettem neked, mert…
Remélem, örülsz majd…
Köszönöm, hogy…

Állítsd össze!

Írd le helyes sorrendben!
a / szeret / barátom / olvasni
neki / készítek / könyvjelzőt
Kapcsold össze a két mondatot!

Kérdésből figyelem

Írj kérdést a válaszhoz!
A zöld színt kedvelem.
Legszívesebben együtt rajzolnék.
A társasjátékban kérnék segítséget.

Javító műhely

Másold le helyesen!
minek örülnél szívesen
készítettem neked egy képet
Használj nagybetűt és írásjelet!

A titkos könyvjelző

Saját gyakorlószöveg • nem az eredeti mű részlete

Nóri ajándékot szeretett volna készíteni a nagyapjának. Először egy papírkoronára gondolt. Aztán eszébe jutott, hogy nagyapa minden este olvas, és gyakran egy régi borítékkal jelöli meg a könyv oldalát. Nóri ezért vastag papírból könyvjelzőt vágott ki. Egy diófát rajzolt rá, mert nagyapa szeret a kertben üldögélni. A hátuljára rövid üzenetet írt. Amikor átadta, elmondta, miért éppen ezt készítette. Nagyapa rögtön a könyvébe tette.

Keress részleteket!

Mivel jelölte korábban az oldalt nagyapa? Mit rajzolt Nóri? Miért azt? Válaszolj röviden!

Miért figyelmes?

Miből következtetett Nóri arra, hogy jó ajándék lesz a könyvjelző? Írj két szövegbeli részletet! Adj új címet!

Ajándéktervező műhely

Olvass figyelmesen! Válaszolj, jelölj, írj és indokolj!

Olvasd a kívánságokat!

Anna szeret rajzolni. Bálint sokat olvas. Cili közös játékra vágyik.
Párosíts: saját kép • könyvjelző • közös társasozás. Írd melléjük a neveket!

Papírgazdálkodás

Egy papírlapból 4 könyvjelző készül. Hány készül 3 lapból? Ebből 8-at elajándékoznak. Hány marad? Rajzzal is számolhatsz!

Munkasorrend

Számozd 1–4-ig!
… díszítem
… megtervezem
… átadom
… kivágom
Mikor ellenőrzöd a nevet?

Nem kell megvenni

Írj három örömszerző ajándékot, amelyhez nem kell vásárolni!
Egyet tervezz meg pontosan: kinek, mikor, hogyan?

Figyelmes ajándékom

Olvass figyelmesen! Válaszolj, jelölj, írj és indokolj!

Ismerd meg a másikat!

Válassz valakit, akinek örömet szereznél!
Mit kedvel? Miben kérne segítséget?
Mit tudsz biztosan, és mit kell megkérdezned?
Írj kulcsszavakat, majd rajzold le az ötletedet!

Írj tervet és üzenetet!

Írj 3 mondatos tervet: mit készítesz, miből, mikor!
Utána írj kétsoros kísérőüzenetet a megajándékozottnak!
Ellenőrzés: valóban neki való az ötlet? Elkészíthető a rendelkezésedre álló időben?

Képes szókincsjáték

Képes szókereső • keresés, szótagolás és mondatalkotás

Keresd meg az öt szót! Balról jobbra vagy fentről lefelé olvashatod őket.

O	O	T	O	A	K	O	A	O
U	E	I	O	O	R	R	E	K
E	K	T	K	L	S	E	A	T
S	O	O	O	L	A	K	O	L
K	S	K	T	M	A	N	Ó	U
L	Á	R	O	L	I	S	T	A
E	R	L	O	E	K	L	S	A
T	A	J	Á	N	D	É	K	E
E	L	O	U	K	A	T	T	R

Keresett szavak: LISTA, KOSÁR, AJÁNDÉK, TITOK, MANÓ

Válassz kettőt, és írd le szótagolva!

Kép és szó

Válassz két képet, és keresd meg a nevüket a rácsban! Mire használható a lista? Írj saját példát!

Gondolatból mondat

Képzelj el egy figyelmes ajándékot! Írd le két mondatban, kinek szánod, és miért neki való!

Figyelmes ajándékozókártyák

Vágjátok szét! Párokban húzzatok egy kártyát, és oldjátok meg a feladatát.

Kinek szánod?

Nevezz meg valakit és egy érdeklődését!

Olvasónak

Mit készítenél egy könyvbarátnak?

Segítség

Mondj egy elvégezhető segítő feladatot!

Közös idő

Ajánlj fel egy közös programot!

Kérdezz!

Tudj meg egy kívánságot udvariasan!

Figyelj!

Honnan tudod, hogy hasznos lesz?

Üzenj!

Kezdd így: Azért készítettem…

Szótagolj!

Tapsold el: könyvjelző!

Tervezz!

Mi lesz az elkészítés első lépése?

Köszönd meg!

Mondd el, minek örültél!

Változtass!

Mihez kezdesz, ha az ötlet nem illik?

Mesélj!

Mire tanított a közös olvasás?

Tanítói útmutató és forrásjegyzet

Válogatható feladatok több alkalomra • nem egyetlen tanórára

Előkészítés és használat

A hosszabb mesét tanítói felolvasással dolgozzuk fel. Álljunk meg a szereplő döntéseinél, és a gyerekek jóslatait később ellenőrizzük. Az ajándék értékét figyelmességhez, ne árhoz kapcsoljuk.
Az eredeti művet közösen olvassuk vagy hallgassuk meg. A saját gyakorlószövegek külön jelölést kaptak. A lapokból alkalmanként 2–3 feladatot válasszunk; nem szükséges mindet egyszerre megoldani.

Segítség és többletfeladat

Támogatás: rövid szakaszonként olvassunk, a kérdőszót jelöljük, előbb szóban fogalmazzuk meg a választ. Engedjünk páros olvasást.
Haladóknak: a válasz mellé szövegbeli bizonyíték, új kérdés vagy második megoldás is kerüljön. A hosszabb írás választható.

Javasolt foglalkozások

1. alkalom, 35–45 perc: címjóslás, felolvasás, képes válogatás, szövegbeli nyomok.
2. alkalom, 35–45 perc: szókincs, mondatok, önálló rövid olvasás.
3. alkalom, 35–45 perc: saját szöveg, páros kártyajáték, visszajelzés.
Eszközök: ceruza, színes ceruzák, olló, ragasztó.

Értékelés és szöveghűség

A nyitott feladatoknál több megoldás jó. A szövegre támaszkodást, a világos mondatot és a figyelmes együttműködést értékeljük.
A füzet rövid idézetet tartalmaz. A teljes mű a kiadói betekintőben érhető el; a saját helyzetek és feladatok külön alkotások.
A saját feladatok és illusztrációk a Kis Felfedezők Klub számára készültek; a képek nem az eredeti könyvek illusztrációi.

Megoldások és minták • első rész

Zárt feladatok megoldása • nyitott feladatoknál minták és ellenőrzési szempontok

Ajándéknyomozó

Csirib és Csarab; Téli Ajándék Ünnep. Csarab figyelni kezd mások vágyaira és az ajándékozottak örömére. A listapéldák saját ötletek legyenek; a változást a meséből indokoljuk.

Kinek örömet, mivel?

A választás egyéni, az indok a megajándékozott érdeklődéséhez vagy szükségletéhez kapcsolódjon. F közös időt jelképez. Jó kérdés: Mit szeretsz csinálni? Miben segíthetnék neked?

Olvasd a jeleket!

A jó ajándék illik a másikhoz és használható; a méret nem döntő. Az eredeti műhöz adott válasz szövegbeli eseményt és értelmes következményt kapcsoljon össze.

Manóműhely szavakkal

a-ján-dék, fi-gye-lem, meg-le-pe-tés, ba-rát-ság, kí-ván-ság, ko-sár. Négy szótag: meglepetés. Figyelmes–B, türelmes–C, kíváncsi–A. Ajándéklista, könyvjelző, papírcsillag.

Ajándékkísérő mondatok

A barátom szeret olvasni. Könyvjelzőt készítek neki. Kérdések például: Melyik színt kedveled? Mit csinálnál szívesen? Miben segítsek? Minek örülnél szívesen? Készítettem neked egy képet.

Visszajelzés a gyereknek

Megtaláltad a fontos részletet? A mondatod válaszol a kérdésre? Nagybetűvel kezdtél, és kitetted a mondatvégi írásjelet? Egy javítandó részletet válassz, majd javítsd ki!

Megoldások és minták • második rész

Zárt feladatok megoldása • nyitott feladatoknál minták és ellenőrzési szempontok

A titkos könyvjelző

Régi borítékkal jelölt; diófát rajzolt, mert nagyapa szeret a kertben ülni. A rendszeres olvasás és az alkalmi jelölő figyelmes megfigyelése segítette a döntést.

Ajándéktervező műhely

Anna-kép; Bálint-könyvjelző; Cili-társasozás. 12 könyvjelző készül, 4 marad. Sorszámok: 3, 1, 4, 2. Nevet átadás előtt ellenőrzünk. Saját ajándék lehet felolvasás vagy közös játék.

Figyelmes ajándékom

A terv kapcsolódjon a másik valódi érdeklődéséhez. Tartalmazzon anyagot, cselekvést és időt. A kísérőüzenet szóljon a címzettnek; ne az ajándék árát hangsúlyozza.

Képes szókincsjáték

LISTA: 6. sor, 5. oszlop, jobbra; KOSÁR: 3. sor, 2. oszlop, lefelé; AJÁNDÉK: 8. sor, 2. oszlop, jobbra; TITOK: 1. sor, 3. oszlop, lefelé; MANÓ: 5. sor, 5. oszlop, jobbra. A képeken lista, kosár és ajándék van; mindháromhoz található szó. A gyerek bármelyik kettőt választhatja.

Figyelmes ajándékozókártyák

A nyitott válaszok a címzettre figyeljenek. Szótagolás: könyv-jel-ző. A tervezésnél előbb az igény, majd az elkészítés következzen. A mű tanulsága a szöveggel összhangban fogalmazható meg.

Visszajelzés a gyereknek

Megtaláltad a fontos részletet? A mondatod válaszol a kérdésre? Nagybetűvel kezdtél, és kitetted a mondatvégi írásjelet? Egy javítandó részletet válassz, majd javítsd ki!